

voor verschillende zaken zelf zorg dragen, mogelijk ook in den vorm van onderzoek, voorlichting enz.

Is toch de Nederlandsche boschbouw door alle tijden gespeend gebleven van een goet georganiseerde voorlichting. Wil het boschbouwherstel krachtig ter hand worden genomen zoo is een dusdanige voorlichting van het grootste belang, daar zij een zeer stimuleerende werking zal kunnen oefenen. Tevens zal het van belang zijn, dat in een wetenschappelijk bureau de belangen van den boschbouw kunnen worden behartigd.

Lit den aard der zaak hebben wij dit adres kort gehouden, doch wij zijn gaarne bereid algemeene of partieele toelichting te geven of onderdeelen ervan nader uit te werken.

Nunspeet,
Bilthoven, 7 Augustus 1945.

De Voorzitter der Nederlandsche Boschbouw Vereeniging,
H. van Vloten.

De Secretaris,
F. W. Burger.

Mededeelingen.

LANDGOED ZONHEUVEL EN MAARTEN MAARTENSHUIS.

Het landgoed Zonheuvel, dat wij dit jaar met de boschdagen zullen bezoeken, werd in 1836 aangelegd door den toenmaligen burgemeester van Doorn, H. J. van Bennekom en was destijds ongeveer 37 ha groot. Naast eikenhakhout en sparrebosch (waarschijnlijk groveden) werd toen 27 ha heide ontgonnen tot bosch en weiland, terwijl daarnaast tuin, boomgaard en kwekerij werd aangelegd. Het is niet lang in het bezit van den stichter geweest, doch wisselde eenige malen van eigenaar. In 1902 werd het bewoond door Mr J. M. W. van der Poorten Schwartz, Nederlandsch letterkundige, die veel in het Engelsch schreef onder den schuilnaam Maarten Maartens, een naam die volgens hemzelf een Hollandsch uiterlijk had en met een beetje goede wil door de Engelsche lezers kon worden uitgesproken. Hij had veel succes, vooral in Engeland en Amerika, alsmede door de vertalingen, in Duitschland. In eigen land werd hij minder geëerd en bij zijn dood op 3 Augustus 1915 werd weinig en onvolledig aandacht besteed aan een man, die de literatuur behoorlijk heeft verrijkt.

Wij willen hier niet meer over leven en werken van Maarten Maartens schrijven, ofschoon daar veel meer over bekend is. Alleen zij nog vermeld, dat hij het tegenwoordige huis in 17-de eeuwse stijl, in navolging van het daarvoor door hem bewoonde fraaie Zuilenstein bij Amerongen, dat in dezen oorlog helaas geheel werd vernield, liet bouwen. Het staat verder van den weg dan het oude Zonheuvel, thans Klein Zonheuvel geheeten. Op het landgoed is de dochter van den schrijver, mej. A. B. van der Poorten Schwartz, blijven wonen tot zij verleden jaar in September overleed, juist in de dagen, dat ik hier ook met den heer de Beaufort de mogelijkheden besprak van een bijeenkomst van onze vereeniging.

De gelijkvloersche vertrekken van het groote huis zijn als museum ingericht. Sedert 1933 is in de bovenverdiepingen een nationaal en internationaal jeugdcentrum gevestigd. Van dien tijd af heet het Maarten Maartenshuis. Jonge en oudere gasten uit verschillende landen kunnen er voor onderling contact komen en ook om er in rustige sfeer te werken op een hen in het bijzonder belangwekkend gebied. Ook conferenties, reünies en vergaderingen kunnen er worden gehouden, zooals wij dat thans zullen doen. Vooral gedurende de oorlogsjaren nam het bezoek deze vormen aan. Maar naar zijn eigenlijke doelstelling is het als „schoolbuiten” te beschouwen voor de jeugd van 16—21 jaar, voor groepen die er kort, bijvoorbeeld een week kunnen blijven. Vele mogelijkheden van studie en ontspanning worden er geboden. Mej. H. F. Faure, die de organisatorische leiding van het huis heeft, zal hierover meer kunnen mededeelen. Het poortgebouw werd aanvankelijk als jeugdherberg geëxploiteerd, doch dient thans veeleer tot dépendence.

Het landgoed, dat reeds sedert jaren een uitgestrektheid heeft van ruim 50 ha, wordt beheerd, onder toezicht van „het Utrechtsch Landschap“, door ons medelid Jhr E. C. A. de Jonge, wonende in de voormalige tuinmanswoning bij den ingang. Verscheidene boschverjongingen hebben onder zijn leiding in het bosch plaats gevonden, die op den eersten boschdag zullen worden bezocht. F. W. Burger.

INZAMELING EIKELS VOOR BOSCHBOUWHERSTEL.

De Ondervakgroep „Groothandel in Boomzaden“ heeft besloten een centrale eikelinzameling in het leven te roepen. In verband daarmee worden alle boschbezitters en kweekers, die inlandsche en Amerikaansche eikels voor zaaidoeleinden wenschen aan te koop en opmerksaam op gemaakt, dat zij hun bestellingen reeds thans kunnen opgeven bij den secretaris van deze Ondervakgroep, Alexanderstraat 8, 's-Gravenhage. Deze opgave behoort als volgt voor de beide soorten afzonderlijk te geschieden:

Kweekerij:

Eigenaar:

Gemeente:

a. voor	are kweekerij:	kg (per are noodig 80—100 kg).
b. voor	ha te onderzaaien bosch	kg (per ha noodig 250 kg).
c. voor	ha aanleg gemengd bosch:	kg (per ha 100—200 kg).
d. voor	ha aanleg zuiver bosch:	kg (per ha 500—700 kg).

Boschbezitters die verwachten, dat zij hun benooidigde hoeveelheid zaazaden geheel of gedeeltelijk zelf kunnen winnen, kunnen dit doen, doch het is van groot belang, dat alle eikels worden gewonnen en een eventueel overschot ter beschikking wordt gesteld voor het algemeen belang, en wordt afgeleverd aan den in het betreffende district aangewezen hoofdagent. Deze hoofdagenten zullen nader worden bekend gemaakt.

De prijs van de eikels wordt van overheidswege vastgesteld en zal waarschijnlijk, evenals in 1944 op f0.215 per kg worden vastgesteld (af plaats van verzending en exclusief emballage).

Daar het hier een algemeen belang geldt voor het herstel van het Nederlandsche bosch, rust op allen een moreele plicht aan de inzameling van eikels mede te werken. In een persbericht zijn burgemeesters van gemeenten en hoofden van scholen opgewekt om de inzameling door de jeugd te helpen bevorderen. Door de plaatselijke agenten wordt f0.10 per kg uitbetaald aan de inzamelaars. Dit tijdschriftnummer verscheijnt voor de oogst van Amerikaansche eikels al wel haast te laat, daar zij in de eerste helft van deze maand reeds begonnen te vallen.

Indien het mogelijk is zal winning van wintereikels afzonderlijk aanbeveling verdienen.

WINNING VAN ZADEN EEN LANDSBELANG.

Afzonderlijk is bericht omtrent de winning van eikels. Maar even dringend, zoo niet dringender is het, dat ieder boschbezitter zooveel als maar in zijn vermogen ligt, er toe medewerkt om naaldhoutzaden te winnen door althans zooveel mogelijk kegels te laten plukken. Ten aanzien van het boschbouwherstel is dit een landsbelang. De oogstverwachting van groene douglas en Japansche lariks is zeer laag gesteld, maar toch schijnen — en dit is zeker het geval met de Japansche lariks — plaatselijk nog wel eenige kegels te kunnen worden geplukt. Bij douglas dient er echter mee rekening te worden gehouden, dat kegels van te jonge boomen vrijwel zeker minderwaardig zaad zullen geven.

Ook de fijnsparooogstverwachting is zeer slecht. Winning van kleine partijtjes kan dus ook zeer de moeite loonen. Oogst eind September tot en met October. Behandeling als voren. Zaaien in begin April.

Voor het eesten kan men een overeenkomst treffen met een der bestaande eestbedrijven in ons land.

De dennenzaden behooren niet voor half November te worden geoogst.